

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Generalis Totivs Sacri Ordinis Clericorvm Canonikorvm Historia Tripartita

Pennotto, Gabriele

Coloniae, Anno M.DC.XXXXV.

XXVI. De Ecclesia Mediolanensi, & alijs Ecclesijs, & Collegijs Canoniorum Regularium existentibus in toto Dominio, & Metropolis Ducatus Mediolani.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38634

CAPVT VIGESIMVM SEXTVM.

De Ecclesia Mediolanensi, & alijs Ecclesijs, & Collegijs Canonico Regularium existensibus in toto Dominio, & Metropoli Ducatus Mediolani.

Um ex multorum probate factis fidei Autorum relatione docuerimus, canonicum institutum, secundum quod Beatissimus Pater Augustinus factus Hipponensis Episcopus illius Ecclesie canonicos reformauit, illum in Italia, & praesertim apud Infubres in Ecclesia Mediolanensi didicisse, rem superfluum agere videremur, si Mediolanensem Ecclesiam ab institutione regularem fuisse pluribus confirmare niteremur, quod nunc admodum censemus, solum est, duas olim fuisse Mediolani maiores Ecclesias, quae pro temporum vicissitudine pro Cathedralibus descreuere, alteram S. Teclae, S. Ambrosij alteram, & quidem posterior nunc etiam superest proprio nomine retento. Verum prior solo aquata in eam magnificissimam, & propè admirabilem formam, quae nunc cernitur renouata, quaeque nunc sola Ecclesia Metropolitana reputatur. Caterum in utraque per multa tempora canonicorum regularium instituta viguisse, probatione non indiget. Nam quod ad Ecclesiam S. Ambrosij spectat, illius canonici vsque ad tempora Io. Andree Clementinarum Glossatoris Regulares erant. Vide quae ille notat in Clementina prima, in verbo Monasterijs, de electione. obiit autem Io. Andree anno 1348. ex Cardinali Bellarm. in lib. de Scripioribus Ecclesiasticis: postea vero ex regularibus facti sunt seculares. De Ecclesia S. Teclae minor potest esse difficultas, cum in antiquo Pontificali pro forma solemnissimae professionis à canonicis regularibus emitti solita, reposita fuerit forma professionis canonicorum ipsius Ecclesiae S. Teclae. Ferunt etiam inueniri adhuc cartulas professionum quorundam illius Ecclesiae canonicorum, quas tamen non vidi, sed ex relatione viro- rum fide dignorum didici, qui illas fatebantur vidisse: sed & S. Carolus Borromaeus eiusdem Ecclesiae Archiepiscopus maxime laborauit, vt illam ad primum institutum quadantenus saltem reduceret, quod canonicos Mediolanenses olim regulares fuisse authenticis documentis didicisset, prout in illius vita habes. Quo vero tempore ca-

nonici dicte Ecclesiae ex statu regulari ad seculares defecerint, haecenus non inueni: suscipior tamen circa annum 1000. id accidisse, quod coniectari licet ex his, quae pro Ecclesia Mediolanensi reformanda gessit B. Petrus Damiani.

Præter vero Ecclesiam ipsam Metropolitanae alia multa recentur canonici Ordinis collegia, quorum nonnulla, vel ex regularibus secularia sunt effecta, vel canonicis delectata, ad aliorum ordinum regulares transferunt: Alia vero licet valde pauca primum regularium canonicorum institutum adhuc retinent. Ex his Primum est collegium S. Laurentij vetustissimum, & incolat S. Aquilini Colonienfis canonici, & martyris, & tandem illius reliquijs decoratum, nunc factum ex regulari seculari.

Secundum est S. Stephani in Brolio nuncupatum, cuius Praeposito, & fratribus Innocentius III. in hunc modum scribit: Innocentius Episcopus seruus seruorum Dei, Praeposito, & fratribus S. Stephani in Brolio, &c. Cum pro dilecto filio Al. Marcellino Sacerdote nostro preces vobis misissemus apostolicas, & preceptum, vt ipsum in fratrem vestrum, & canonicum recipere deberetis, titulati Ecclesia vestra hoc in ius prauidicium fieri asserentes, ne procederet. &c. Infra. Si vero (quod non credimus) mandatum nostrum nolueritis adimplere, noueritis nos dilecto filio Gualtero de Arfog. Canonico Mediolanensi in mandata dilecti, vt vos ad ea, quae promissimus, exequenda per litteras Ecclesiasticas, appellatione remota, compellat. Habetur haec epistola in 2. lib. epistoliarum Innocentij III. pagina 426. sed & illud etiam collegium ex regularibus ad seculares defecit.

Tertium est S. Satyri in quo antiquius fuisse duplex collegium (sicut etiam apud sanctum Ambrosium) alterum canonicorum regularium, alterum monachorum, Basilis noster Sirenius authenticis scripturis, quas apud se habet, perhibet comprobari, quas scripturas, quoniam ego non vidi, apud illum sit fides.

Quartum S. Barnabae extra portam Tonsam, in quo stetit Canonici regulares sub regimine Prioris vsque ad annum circiter 1500. fateor, qui illos vidit Augustinus Ticinensis, dum monasterij nostri Caloretani apud Mediolanum Praeaeuram teneret, in secunda parte sui Dilucidarij Christianorum Religionum, & Syluester Martolicus in historia omnium Christianarum Religionum libro quinto, pagina 599. postea vero canonicis deficientibus, clericis regulares Congregationis S. Pauli Decollati subintroducti, sui Ordinis prima fundamenta ibidem ponentes, Barnabae sunt exinde nuncupati.

Quintum S. Mariz de Crescentiaco, tertio ab vrbe miliario versus Orientem positum, quod est vetustissimum, & caput congregationis olim extitit, vt & praclarissimorum viro- rum seminarium, inter quos duo Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales fuerunt. nunc nostrae Lateranensis congre-

congregatione ritum, de quo infra dicendum est.

Sextum S. Georgij de Brinate apud Ticinum canonicos ad ciuitate miliario remotam, quod Vrbani Pontifex huius nominis Tertius ex Petri familia de Crescentis in suo alodio Patris suae dedit, & bonis patrimonialibus dotatum, Canonicis Regularibus sanctae Mariz de Crescentiaco donatum, quod nunc etiam, Deo adiutorio, canonicis nostrae congreg. tenent: de quo infra in congre. Lateranensi.

Septimum est monasterium S. Petri de Vimo, quod olim pyssimus Pontifex, & in ordinem canonicorum summo prope propensus, in alodio proprio excitauit, & bonis patrimonialibus suis locupletauit teste Senerino Calco in quadam epist. ad Io. Cribellum eiusdem collegij S. Petri de Vimo Praepositum, quae praemittitur libro Eadlij Corradi Mediolan. cuius est titulus: *De honore Canonici Regulari contra quendam fratrem ad Idem.* Ex qua tenet episc. habetur canonicorum in monasterio sub Praeposito item regulares vsque ad annum saltem 1478. quo anno ab eis impetitis, permissis. Praepositus eiusdem monasterij capitulo Provinciali apud Papiam anno 10. celebrato interfuit, ac in eo inter Definitores capituli renunciatus. Nunc locus canonicis delectatus, monasterium destructum, Ecclesia vix superest, & bona illius, quae maxime praesentis rodularum, commenda ta.

Octauum est monasterium Campi mortui nunc apertum, à nobilissima familia de Mantegarij fundatum, constitutum in eo Canonicis Regularibus, qui per multa tempora illud tenuerunt. Nam & in saepe memorato capitulo Papiensi huius monasterij, & illius Prioris mentio habetur. Sed quoniam est de iure patronatus familiae de Mantegarij, neque alij, quam canonici Regulariter prof. si ex fundatoris dispositione instituti Priores, patronis reclamantibus, à vicis secularibus est commendatum, & di- ciplina canonica penitus sublata.

Nonum est Abbatiale cenobij nostrae congregationis de Caloreto 2. ab vrbe miliario in portum Orientalem à Religiosissimo viro Petro de Taccijs anno 1405. fundatum, de quo supra congre. Lateranensi.

Decimum est abbatiale cenobium S. Mariz Plesianis nostrae congregationis inter praecipua Mediolanensi collegia Regularium numerandam, à venerabilissimo D. Celso Dugnano Abbate Generali suo persilio magnificissimo auctore, & ipsi fabricis, tam pro vsu canonicorum, quam etiam ad excipiendos hospites, cui operi praefato Gabriel Citadinus, qui nunc eidem monasterio praesert Abbas dignissimus non parū contulit, de quo in congre. Lateranensi similiter dicetur.

Vndecim
fis Bononi
lo IV. an. 1
Ord. D. B
rum.
Duodec
collegium
Mariz An
tris vitz fan
tatis nunc
In ciuit
Agathax
thicalibus
gularis, illa
bus, propri
salus 108
bus statim
pa II anno
re recepti
gorius VII.
& Calistus
us, Vrbani
multis, iij
runt. Inter
lius Eccles
vius mitra,
tiscalium,
cessum firm
per annos
na canonie
in priuilegi
nonas Febr
teris nostrae
apollatas ce
bus iungunt
ferum dilect
sterij S. Agat
bernati, qui
nomici Later
rum apostolic
ausi mai n pr
uerint, derog
Lateranensi
beri volumus,
se sineque loci
potentes per
minis per emp
paulatim zel
eodem cano
In eadem
S. Petri sept
ciuitate parti
gomeni sub
Lateranensi.
In eadem
chialis, in qu
vno conuerso
cenobio sub
In eadem

congregatione unitum &c quo infra dicendum erit.

Secundum S. Georgij de Brinate apud Ticinum anno 20. a ciuitate milliaro remotum, quod Urbanus Pontifex huius nominis Tertius ex Patria familia de Cribellis in suo alodio Paterno fundauit, & bonis patrimonialibus dotatum, Canonicis Regularibus sancte Marie de Crescentio donauit, quod nunc etiam, Deo adiutore, canonicis nostrae congreg. tenent. de quo infra in cong. Lateranensi.

Septimum est monasterium S. Petri de Vimo, quod idem piissimus Pontifex, & in ordinem canonicum summo per se propensus, in alodio paterno excitauit, & bonis patrimonialibus funditus locupletauit teste Suerino Calco in quadam epist. ad Jo. Cribellum eiusdem collegij S. Petri de Vimo Praepositum, quae premitur libro Eusebij Corradi Mediolanen. cuius est titulus *de scriptis prioratus abbt. & eruditi Dei predicatoris et Domini Capicci Regulari contra quendam fratrem eiusdem.* Ex qua etiam epist. habetur canonicos reg. in monasterio sub Praeposito item regulari vix; ad annum saltem 1478. quo anno ibi est impellus, permansisse. Praepositus eiusdem monasterij capitulo Provinciali apud Papiam anno 1540. celebrato interfuit, ac in eo inter Dofiniores capituli renunciatus. Nunc locus canonicis desinitus, monasterium destructum, Ecclesia vix superflita, & bona illius, quae maxime praesentia reddunt, commendata.

Octauum est monasterium Campi mortui non aptum, a nobilissima familia de Mantegaj fundatum, constitutum in eo Canonicis Regularibus, qui per multa tempora illud tenuerunt. Nam & in saepe memorato capitulo Papiensi huius monasterij, & illius Prioris mentio habetur. Aed quamquam esse de iure patronatus familiae de Mantegaj, neque alij, quam canonicis Regularibus profecti ex fundatoris dispositione possent in suum Priores, patronis reclamantibus, nec secularibus esse commendatum, & diuina canonica penitus sublata.

Nonum est Abbatiale cenobium nostrae congregationis de Casoreo 2. ab vrbe miliario fere portam Orientalem à Religiosissimo viro Petro de Tancisano 1407. fundatum, de quo in cong. Lateranensi.

Decimum est abbatiale cenobium S. Mariae Palianis nostrae congregationis inter praecipua Mediolani collegia Regularium numerandum, à Reuerendissimo D. Celso Dugnano Abbate Generali suo persilio magnificissimo auctum, & alijs fabricis, tam pro vfu canonicorum, quam etiam ad excipiendos hospites, cui operam praerulo Gabriel Citasinus, qui nunc eidem monasterio praestit Abbas dignissimus non parum conuoluit, de quo in cong. Lateranensi similiter dicemus.

Vndecimum est S. Celsi congreg. S. Saluatoris Bononiensis, quod illis concessum fuit à Paulo IV. an. 1548. per suas datas 3. idus Martij, erat Ord. D. Benedictij, ex lib. taxarum Apostolicarum.

Duodecimum tandem loco numerari potest collegium sacrarum Virginum canonicarum S. Mariae Annuntiate nostrae cong. quod & regularis vitae sanctimonia, & virginum primae nobilitatis numero cum primis floret.

In ciuitate Cremonensi Ecclesia collegiata S. Agathae, cuius Praepositus vtitur insignibus Pontificalibus, à prima fundatione fuit canonica regularis, illam enim pij quidam ex Cremonensibus, proprijs sumptibus exererunt circa annum salutis 1080. cuius regimen canonicis regularibus statim commiserunt. Eam vero Urbanus Papi II anno 1096. sub protectione Sedis Apostolicae recepit, quam ipse ac illius praedecessor Gregorius VII. nec non etiam successores Paschalis, & Calistus Secundi, Eugenius, Alexander, Lucius, Urbanus, Caelestinus, Innocentius III. & alij multis, iisque amplissimis priuilegijs communicauerunt. Inter quae praecipuum, quo nunc etiam illius Ecclesiae Praepositi vtuntur, est priuilegium vsus mitrae, & baculi, & aliorum habituum pontificalium, quod ab Alexandro, & Lucio III. concessum firmavit Urbanus III. In dicta Ecclesia per annos circiter quadringentos viguit disciplina canonica sub regula D. Patris Augustini, nam in priuilegio quod Nicolaus V. anno 1452. tertio nonas Februarij Reктору nostro Generali, & ceteris nostrae cong. Praelatis contra fugitiuos, & apostatas concessit, sic habetur: *Praelatis vero quibuscunque tales suscipiuntibus, ac recipiuntibus, praesertim dilecto filio Bono de V. Sirellis Praeposito Monasterij S. Agathae Cremonensis per Praepositum soliti gubernari, qui vt asseritis nonnullos ex dilectis filijs Canonicis Lateranensibus praetextu quarundam litterarum apostolicarum recipere tentat, quibus literis etiam nisi motu proprio, & ex certa scientia à nobis emanauerint, derogamus, illisque omnino quoad Canonicos Lateranenses praedictos annullamus, & pro infectis haberi volumus. Quatenus eosdem canonicos fugitiuos à se suisque locis penitus, & omnino expellere intra competentes per vos eis, & eorum singulis praesentibus terminos peremptorios studeant, & procurent &c.* Verù paulatim zelo disciplinae canonicae frigescente, eadem canonica ex regulari effecta est secularis.

In eadem ciuitate, est cenobium Abbatiale S. Petri septem Ecclesias Parochiales partim in ciuitate partim in Diocesi Cremonensi, & Bergomensi sub se habens, de quo in nostra cong. Lateranensi.

In eadem ciuitate est Prioratus S. Pauli Parochialis, in quo prior cum duobus canonicis, & vno conuerso resident, eidem tamen Abbatiali cenobio subiectus, & vnitus.

In eadem ciuitate, siue in illius Suburbij erat

per-

perantiquus Prioratus conuentualis, seu monasterium S. Mariz de Valle Viridi, congregationis, vt opinor, canonicorum Regularium Vallis Viridis nuncupate: nam dictam congregationem in Prouincijs Galliarum, & Italiae, ac etiam vtriusque Siciliae, vris, & monasterijs, non parū fuisse dilatam testatur Syluefter Maurolicus in suo libro quem mare Oceanum omniū Religionum aditulauit pagina mihi trigesima octaua, vbi data opera de hac congregatione scribit, & inter alia illius monasteria, illud de quo nunc agimus, nominatim recenset, hoc insuper addēs, prædictam congregationem non solū collegijs canonicorum, verum etiam Sacrarum Virginum Canonissarum in Italia olim abundasse: quæ res suspicandi anam præbet, alterum monasterium Sanctimonialium eiusdem ciuitatis Cremonæ, quod Vallis Viridis dicitur, ab antiquo tempore Canonissarum dictæ congr. extitisse: quibus nihilominus deficientibus, moniales Ordinis Cisterciensis ad illud sunt translatae.

In eadem ciuitate siue in eius suburbijs, erat Prioratus S. Pelagij Ordinis canonicorum regularium S. Marci, cuius Prior nouissimus fuit M. Hieronymus Vida Cremonensis, postea Prior S. Syluestri apud Tusculanum à nostro Abbati cœnobio Romano S. Mariz Pacis pendentes, demum Albæ Episcopus, nunc Seminario clericorum ciuitatis Cremonensis vnitus.

In ciuitate ac Diocesi Laudensi fuisse olim monasteria canonici Ordinis non pauca, indicio esse potest Visitator, qui in capitulo Prouinciali Papiz habito pro solis monasterijs in Episcopatibus Brixien. & Laudem. existentibus fuit destinatus, nam in actis illius capituli sic legitur: Dominus Præpositus monasterij S. Io. de foris Brixia visitare debeat, & teneatur omnia monasteria, Ecclesias, & loca existentia in ciuitatibus, & Diocesis Brixien. & Laudensi. Verum quæ clades ciuitatem cum illius Diocesi contriuerint, ex hoc accipe, quod non solum omnia monasteria prædicta, verum etiam illorum nomina funditus ac penitus deleuerunt, est nunc in eadem ciuitate monasterium S. Romani Parochiale nostræ congr. cum Abbatia S. Mariz de Riolo sibi vnita, de quo in Lateranensi congregatione sermo rediit.

IV.

In Ecclesia Papiensi per S. Syrum Marci Evangelizæ discipulum fundata clericis more Apostolico in communi viuentibus instituta, præter Augustinum Ticinensem, alij quoque autores non ignobiles affirmant, & sane ita dicendum esse conuincunt quæ de communi vita clericorum primitiue Ecclesie superius tradidimus, v. quæ ad Vrbanum I. & Syluestrum I. inter omnes clericos seruata, nec illud omitendum quod Sigonius lib. 10. de Episcopis Bononiensibus in Actis Ioannis Episcopi narrat celebratū, videlicet anno 872 apud Ticinum Concilium, ac in eo definitum, vt Episcopi proximum Ecclesie clau-

strum instituerent, in quo ipsi cum clero regulariter Deo militarent. Recensentur in ciuitate ac Diocesi Papiensi collegia canonici Ordinis non pauca, quorum nonnulla vel penitus extincta, vel illorum domus ad alios Ordines transiit: quædam verò nunc etiam sub regulari disciplina perseverant, hæc autem sunt:

Primum Regale cœnobium D. Petri in Cælo aureo sanctissimi Patris Augustini Reliquiarum thesaurum inestimabili ornatum, & locupletatū, quod semel sub Regula canonica fundatum, per summam rerum vicissitudinem in situ canonice regularium semper tenuit de quo libro I. in fine plura dicta sunt, sed plura adicienda, quæ in libro sequenti de congregatione Lateranensi referemus.

Secundum S. Iuentij eiusdem ciuitatis, quod collegium circa annum 1100. à quodam nobili ciue Papiensi ex familia de Cancus reuoluit institutum ea lege, vt in eo Præpositus cum septem canonicis regulariter & communiter viuerent, secundum regulam B. Patris Augustini, Extant Innocentij III. litteræ ad Præpositum, & fratres S. Iuentij, quibus quendam clericum in fratrem, & canonicum recipi mandat, & locum ei, & stallum in choro assignari, & etiam beneficium. Vnde suspicari possumus illos temporibus Innocentij III. iam à regulari obseruantia relaxatos, quanquam non taliter, vt præbendas designatas haberent: siquidem pro illo clerico, quem in canonicum recipere volebant, sex alios in canonicos admiserant, vt ex forma dictarum litterarum patet. Illud collegium nunc seculare penitus est effectum, in quo Præpositus cum paucis canonicis residere solet. Litteræ Innocentij habentur lib. I. pag.

Tertium fuit S. Ioan. de Cimiterio in Suburbio ciuitatis Papien. quod licet nunc solo sit æquatam, ac penitus extinctum, constat nihilominus fuisse monasterium canonici Ordinis non ignobile, quod Lucius & Innocentij III. suis priuilegijs confouere, & sub protectione Soli Apost. recipere non sunt designati. Habetur priuilegium ab Innocentio III. eidem monasterio ad exemplum alterius à Lucio illius prædecessore concessum lib. I. epistolularum pag. 230. cuius exemplum hic subijcere non abs re futurum existimauimus, illud eiusmodi est:

Innocentius Episcopus etc. N. Præposito S. Ioannis de Cimiterio, eiusque fratribus tam præsentibus, quam futuris canonice substituentibus in perpetuum, esse volumus postulantibus etc. & infra, & præfatum ecclesiam S. Ioannis in Papiensi suburbio sitam, in qua domus mancipati estis obsequio, ad exemplum solis, rectoris Lucij Papa prædecessoris nostri sub B. Petro, & eius apostolice suscipimus & presentis scriptis pagina communimus, statuimus vt ordo canonicus qui in eadem Deum, & B. Augustini regulam in eadem Ecclesia constitutus esse dignoscitur, perpetuo ibidem temporibus re-

non est au-
nicorum re-
O Cato
strum
solus Mag-
Vercellenti-
centio Bel-
269. vbi se-
ep. 10. 11. &
10. scilicet
ibi duo hie
noti B. Euse-
norem B. Pe-
præsertim
miliaribus,
Magni cum
& tamulati
cap. 162. &
14. cap. 3. in
strum Nou-
lib. 2. pag. 23
castri Nort-
rant castro
olim specta-
Porro eadem
norem S. An-
tibus cano-
ne nomi-
quatuor fu-
spicuos, qu-
liar exiit
cus regular-
& deinde E-
agitur 1. du-
nensis suble-
lib. de vris
103. illum
cum fuerit
perior. nan-
an. 537. vt in
540. vt Bar-
fuit. Alter
to sancti Pa-
mente ad pa-
Carolus, qu-
conspicit, pr-
ro apud Pari-
num Papiam
primus fund-
commoratus
ccelo aureo f-
Arclaten. S.
Magni, quen-
nilius inter a-
edendū cura-
mus: Alteran-
cui & mona-
vrbem delega-
endum conge-

Quartum fuit sancti Marcelli in eadem Ciuitate, quod erat Præpositura, & erat membrum congregationis S. Crucis Mortariensis, vt constat ex priuilegijs Vrbanij Papæ III. & Benedicti VIII. Præpositus, & canonicus Mortariensis clauis quibus illius Ecclesie specialis mentio habetur in hoc monasterio manserunt canonici Mortariensis etiam postea quam illorum caput nostræ Congregationi fuit per Seclm Apostolicum vnitus, vique ad annum millesimū quingentesimum, & supra, quos Augustinus Ticinensis, quæ ad hoc ætas post illud tempus superuicent, præfatus in eodem monasterio, & in habitu canonicorum regularium incedentes vidisse, & quædam canoniolum ipsam Mortariensium cum monachis suis membrum fuisse nostræ cōgregationis per Sedem Apostolicam vniti: tamen vnio ipsa hoc membrum, sicut & multa alia ob potestatem violentam effectum habere non potuit, vnde tandem illius regulares defecerunt, & hanc commendata manet ibi pauci clerici seculares.

Quintum fuit S. Victoris foris portam nouā situm ciuitatis, & membrum eiusdem S. Crucis Mortariensis, sub titulo præposituræ, cuius in di-
gnitate priuilegijs mentio habetur, & in quo canonicus Mortariensis in habita vique ad prædicta tempora fuisse testatur idem Ticinensis, qui illud vix, quod postmodum successu temporis immixta perijt, illius bonis cōmendatis. Extant quædam scripturæ in Archivo nostro Romano ad hæc Præposituram spectantes.

Sextum est Prioratus olim conuentalis S. Spiritus de Colibina dictæ Ciuitatis, qui temporibus Alexandri VI. & Iulij II. iam erat conuentu destitutus, & eisdem alicui commendatus. Extant in eodem Archivo nostro S. Mariz de Pace Romano quædam litteræ Apostolicæ ad illum spectantes, cui bullis plumbeis, quas videt, & legitur esse Xenodochium puerorum Orphanorū eiusdem Ciuitatis Papiensis.

Septimum est monasteriū S. Petri herbe amaræ conuentalis, quod an esset in Ciuitate Papiensi, aut in Comitatu nescio: quia illius mentionem in solo libro taxarum Cameræ Apostolicæ inueni, sub titulo monasterij Ordinis S. Augustini, quod

...letero reg...
...ciuitate ac...
...Ordinis...
...us extra...
...es trans...
...ari discip...
...etri in Cal...
...Reliquiar...
...locupletat...
...ndacum, per...
...tutu canon...
...quo libro l...
...ficienda qua...
...e Lateran...

...itatis, quod...
...odam nob...
...ancia tunc...
...epositus em...
...m muniter...
...is Augustin...
...positum, ub...
...clericum in...
...bas, & locu...
...etiam benef...
...temporib...
...uamta reu...
...bendis del...
...lerico, quem...
...ex alio in ca...
...ctarum ho...
...seculare po...
...tus cum pu...
...ra Innocen...

...entio in Sub...
...anc solo sit...
...illat nihil...
...Ordinis...
...III suis pr...
...teccione Sol...
...i. Habetur pr...
...m monast...
...is predece...
...230. cuius co...
...staturum ex...

...eposito S. Iu...
...esturib, qui...
...atum, efficit...
...efatam vili...
...m, quod dicit...
...fuit, antequa...
...e, & nulli...
...re, inuocatu...
...us qui iocund...
...dem Ecclesi...
...no recuperat...

...Quarta fuit sancti Marcelli in eadem Ciuitate, quod erat Praepositura, & erat membrum congregationis S. Crucis Mortariensis, vt constat ex privilegio Vrbanis Papae III. & Benedicti XII Praepositi, & canonici Mortariensibus claris, in quibus illius Ecclesiae specialis mentio habetur in hoc monasterio manserunt canonici Mortarienses etiam postea quam illorum caput nostrae Congregationi fuit per Sedem Apostolicam vnitus vnique ad annum millesimum quingentesimum, & supra, quos Augustinus Ticinensis, quos aliquot annos post illud tempus superuixit, locatur se in eodem monasterio, & in habitu canonorum regularium incidentes vidisse, & quamquam canonibus ipsius Mortariensis cum omnibus suis membris fuisse nostrae congregationis per Sedem Apostolicam vnitus: tamen vnio quoad hoc memorem, sicut & multa alia ob potentiorum violentiam effectum habere non potuit, vnde tandem canonici regulares defecerunt, & boni commendata manebat ibi pauci clerici seculares.

...Quinta fuit S. Victoris foris portam nouam ciuitatis, & membrum eiusdem S. Crucis Mortariensis, sub titulo praepositurae, cuius in dictis privilegiis mentio habetur, & in quo canonici Mortarienses in habitu vsque ad supra dicta tempore fuisse testatur idem Ticinensis, qui illud vult, quod postmodum successu temporis similiter perijt, illius bonis commendatis. Extant quoque scripturae in Archiuo nostro Romano ad hanc Praeposituram spectantes.

...Sexta est prioratus olim conuetualis S. Spiritus de Collubina dictae Ciuitatis, qui temporibus Alexandri VI. & Iulij II. iam erat conuentu deservatus, & eisdem aulico commendatus. Extant in eodem Archiuo nostro S. Mariae de Pace Romano quamplures litterae Apostolicae ad illum spectantes, cum bullis plumbeis, quas vidi, & legi, vnde est Xenodochium puerorum Orphanorum eiusdem Ciuitatis Papiensis.

...Septimum est monasterium S. Petri herbae amarae, in quo vnus quodam esset in Ciuitate Papiensi, cuius in Comaratu nescio, quia illius mentionem in solo libro tazarum Camerae Apostolicae inueni, sub titulo monasterij Ordinis S. Augustini, quod

non est vbiuim intelligendum de ordine canonicorum regularium.

VI.

Octauum est Praepositura S. Albini apud castrum Mortariae, hanc Praeposituram Carolus Magnus fundauit in honorem S. Eusebii Vercellensis Episcopi & Martyris, tradente Vincentio Beluacensi lib. 23. Speculi historialis cap. 169. vbi scribit: Hortantur igitur B. Albino cum cetero Ep. opus & Abbatibus, vt in Ecclesia ibi fabricata, & in tota sectorum corpora sepeliuntur, fabricatae sunt ibi dua Ecclesiae, vna in sua Regia, quae dedicata est in honorem B. Eusebii Vercellensis: altera in iussu Regum in honorem B. Petri. Plura ibi profecuntur Beluacensis praesertim de duobus socijs, & Carolo Magno familiaribus, Amico, & Amelio, in congressu Caroli Magni cum Rege Desiderio ibidem interfecis, & tumulatis, de quibus illud consule, ac etiam supra cap. 162. & D. Antoninum 2. parte Historiae tit. 14. cap. 3. in principio & nouissime Carolum nostrum Nouariensem Episcopum in sua Nouaria lib. 1 pag. 23 & sequentibus, nam ea pars agri, & castrum Mortariensis, in qua praedictae Ecclesiae fuerant exstructae, ad Episcopatum Nouariensem olim spectabat, quae nunc Vicenanaensis subditur. Porro eadem Ecclesia temporu successu in honorem S. Albini Episcopi, & Confessoris, curantibus canonicis regularibus, fuit dicata. Verum ne nominu xquiuocatione decipiatis, aduerte, quatuor fuisse Albinos, sanctitate & doctrina edipicuos, quorum duo eidem Carolo noti, & familiares exiterunt. Primus fuit S. Albinus canonicus regularis, & Abbas monasterij Translaentis, & deinde Episcopus Andegauensis, cuius festum agitur 1. die Martij, hic Cocilio Tertio Aurelianensi subscripsit, quare decipitur Trithemius in lib. de viris illustribus Ordinis S. Benedicti cap. 103. illum inter monachos D. Benedicti referere, cum fuerit S. Benedicto coaetaneus, & aetate superior. nam Concilium Tertium Aurelianense an. 537. vt in volumine 2. Conciliorum, vel anno 540. vt Baronius tom. 7. sub illo anno, celebratum fuit. Alter fuit Scotus siue Hybernus ex insulato sancti Patritij, quem cum socio nomine Clemente ad partes Galliarum applicentem, idem Carolus, quod essent viri sanctitate & doctrina conspicui, primu honorifice suscepit, mox altero apud Parisios retento, alterum nomine Albini Papiam misit, qui & Ticinense Gymnasium primus fundauit, in monasterio sancti Augustini commoratus, quod monasterium sancti Petri in caelo aureo fuisse reor. Haec habentur ex historia Arelateni. Sed clarius ex libro de Gestis Caroli Magni, quem paucis abhinc annis Henricus Canisius inter alios libros Antiquarum lectionum edendu curauit, in cuius libri initio seret ita legimus: Alterum vero nomine Albini in Italia direxit, cui & monasterium S. Augustini iuxta Ticinensem Urbem delegauit, vt illic ad eu, qui valuisent, ad discedendum congregari potuisent. Tertius autem exiit

Albi-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Duo decem S. Stephani in Campana extra muros Papae cum Ecclesijs sibi subiectis S. Mariae in Campo, & S. Petri in Sylis, quod erat Congregatio S. Rufi ex libro Privilegiorum diocesis Congregationis.

In eadem Civitate Papientis, est Collegium sacrum, nunc Vicarium canonicarum, quae reguntur per libertatem dicti monasterij S. Epiphani, quod etiam non satis constare possit quo tempore, vel à quibus primò fuerit fundatum, constat nihilominus esse perantiquum ante Pontificatum Ioannis Papi XXI. nam idem Ioannes anno 1316. & sui Pontificatus primo, dignissimo privilegio ipsas canonicas ibi degentes communiuit, vocatur monasterium S. Mariae Iosaphatis, quod in Palatio Tomacico Rege Gothorum exstructo, in quo & Rex Alboinus habitavit, fundatum. Beccorum lib. 3. suae historiae cap. 1. scribit.

Ex antiquis, quoque monumentis, & scripturis, quae in eodem monasterio reperiuntur, aliud etiam monasterium canonicarum eiusdem ordinis olim fuisse, conuincitur in suburbij Ciuitatis S. Victoriae nuncupatione, adfuit enim Scripturaeque illius meminerunt ante annum 1274. sed propter bellorum incurfiones, & frequentes ruinas, eadem canonicis parè tutè se in dicto loco amplius consistere arbitratæ, sub anno 1452. conuersit, intra Ciuitatem, & in monasterium praedictum S. Mariae se receperunt, & illis sunt vniuersa quorum vnionem primum laobus Borromaeus Papientis Episcopus eodem anno, die 22. habidende Nicolaus Vanno sequenti 1453. die 21. martij consecratis literis probauit.

In Castrò Mortariae est monasterium canonicarum nullae congregationis Sancti Cassiani nuncupatum, quod regitur per Praepositum Sanctae Crucis.

Eccliam Nouariensem, cuius primus Episcopus fuit S. Gaudentius S. Eusebij Vercellensis Episcopi & martyris discipulus, & peregrinationis Orientalis Comes indiuiduus, per eundem S. Gaudentium regulariter fuisse institutam, vetus & constantissima Nouariensium traditio est, quae illius Ecclesiae tabularia vetustissima confirmant. Adsuppletur Carolus à Basilica Petri Nouariensis Episcopus in sua Nouaria lib. 2. pag. 24. de eodem S. Gaudentio ita scribens: *Discipulus fuit S. Eusebij Episcopi Vercellensis, Lectoris officio in ecclesia sancti Petri dace, & magistro vel suscepit, vel non suscepit an perfectum coluue canonice vitae disciplinam, hoc ei tribuitur sacris literis, quibus Ecclesia Nouariensis eius laudes colit, ac celebrat. hac in antiquis monumentis habentur haec in ore Nouariensium adhaec sonant postquam inueniente B. Gaudentio studiose reuerentiam fecerat canonice vitae. Haec ille. Idem praefatus ante illi scripserat Ioannes Baptista Plotius Iurise, in repetitione l. si quando C. vnde vi, & in Indice, in verbo Nouaria. Neque verò in sola*

primaria, seu cathedrali Ecclesia, verum etiam in omnibus parochijs monasteria clericorum idem beatissimus Pater noster Gaudentius instituit, quemadmodum in eius legenda habetur, quod ipse edificauit per parochias, monasteria, & ecclesias, & pater effectus est innumerabilium clericorum. Quantum verò in eadem Ecclesia Nouariensi regularis canonicorum instituta durauerint, ex claustris canonicorum argue, quae adhuc prope maiorem Ecclesiam intueri licet, praeter innumera collegia, quorum vel ruinae adhuc supereminet, vel saltem memoria in Cartophilacijs eiusdem Ecclesiae, aut aliorum locorum fideliter est seruata, ea quibus vt à vetustioribus incipiamus:

Primo loco recenseri potest collegium canonicorum nunc secularium, sed ante non multos annos regularium, S. Columban Comitatù Blandraei, quod licet modo ob veteres Comitum Blandraensium discordias cum Episcopo Nouariensibus ex Nouariensi ad Vercellensem Episcopatum auctoritate Apostolica fuerit translatum, tamen ab antiquo tempore Nouariensis Comitatus, ac Diocesis extitisse, nulli rerum Nouariensium non imperito dubium esse potest. Istud porro collegium regulare ab institutione primaria fuisse, tum antiquae illius Ecclesiae scripturae, tum etiam praepositurae, & canonicatum vetustiores collationes adstipulantur, quibus illius Ecclesiae beneficia vt regularia, & sub titulo Ordinis S. Augustini conferri consueverant. Conduunt in Ecclesia S. Columban Reliquiae S. Sereni Episcopi Massiliensis, vt Carolo Nouariensi Episcopo placet, cuius historiam cum epitaphio illius sepulchro insculpto apud illum vide.

Secundum numerari potest S. Petri, vel S. Apollinaris loci Calpurniani, vulgo Carpignani, quod ex incolarum traditione fuisse monasterium Canonicorum, scribit idem Carolus Episcopus in descriptione Diocesis Nouariensis lib. 1. pag. 92. Caeterum illius aliqua ruinae hodie tantum superfunt; nec mirum, cum Nouariensis Comitatus hostilibus incurfionibus, & rapinis, duobus, vel tribus abhinc seculis nostro malo expositus semper maneat, vt mirum sit, si lapis super lapidem in illo videatur.

Tertium quoque recensetur collegium S. Spiritus apud Cominiacum, de quo idem Carolus Nouariensis in descriptione Nouariae pag. 16. huc adnotauit: *Cominiacum, vbi Praepositura S. Spiritus redditus non mediocri olim, vt videtur, cum collegio Clericorum Regularium, qui redditum vni absentem conferuntur commendationis nomine, Parochiali Ecclesia tenui admodum facultate relicta, à M. Cominio Iustino Cominiacum dictum videtur, cuius inscriptio antiqua in lapide adhuc legitur apud Ecclesiam Plebanam Sani.*

Quartum erat S. Mariae de Cumignaga in ripa

Lib. II. E c Ver-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Verbani, vt refert Io. Philippus in lib. 3. c. 40. verū Carolus à Basilica Petri erroris illū redarguit, quod putet monasterium illud fuisse positum in loco Cumignage in ripa Verbani: nam in Pago Cominiaci Plebanatus Sani fuisse arbitrat. Caterum illud, cuius nunc ruina cum Ecclesia Parochiali apud Cominiacum supersunt, non S. Mariz, sed S. Spiritus vocabatur, & præter illud, aliud etiam esse potuit S. Mariz de Cumignaga, cuius Præpositus reperitur fuisse quidam Dom. Ambrosius Mediolanensis antea Canonicus Monasterij S. Mariz de Crescentiaco.

X. **Q**uintum fuit Monasteriū S. Mariz de Marcelego, quod erat membrum Congregationis S. Mariz de Crescentiaco. huius Præpositus fuit sub Lucio III. quidam D. Trogerius antea Præpositus dicti Monasterij de Crescentiaco. ceterum vbi illud fuerit, minimè inuenire potui.

Sextum Monasterium erat Præpositura S. Spiritus in Ciuitate Nouaria, pro qua obtinenda antequam in dicta ciuitate erectum esset nostrum Monasterium S. Mariz Gratiarum, supplicium fuit Sanctis. D. N. Sixto Papæ IV. ad effectum construendi prædictum monasterium, & in supplicatione, quæ licet esset signata, effectum tamen non habuit, expositum fuit, quod dicta Præpositura solum habitu erat conuentalis, non actu, & quod in ea solum erat Præpositus, qui vocabatur Dominus Gaudentius de Testis. Supplicatio est in nostro Archivio Romano.

Septimum est monasterium S. Mariz Gratiarum nostræ Congregationis, nā cum nostri Ordinis, & Congregationis Canonici in Diocesi Nouariensi multa beneficia obtinerent, quæ erant membra congregationis Mortariensis, sed nullū monasterium intra, vel propè ciuitatem, supplicatum est Romano Pontifici pro erectione dicti monasterij, & applicatione aliorum beneficiorū, & vniōne monasteriorum, quæ erant in Diocesi Nouariensi ipsi monasterio S. Mariz Gratiarum. De hoc monasterio dicemus libro sequenti in nostra Congregatione Lateranensi.

Octauum, & Nonum monasteria sunt S. Mariz de Aggere vulgo de Argine, & S. Stephani de Bornago simul vnita, quæ prius fuerat membra & monasteria Congregationis S. Crucis Mortariensis. Verum cum numerus Canonicorum deficeret, illa duo monasteria fuerunt ad inuicē vnita. demum per Sixtum IV. ambo sic vnita, iterum monasterio S. Mariz Gratiarum annexa fuerūt.

Decimum, est Præpositura S. Marthæ propè ciuitatem, cuius Præpositus cum suo monasterio recensetur in Actis capituli Provincialis Papiensis, ac inter capituli Definidores numeratur. Hæc Præpositura est propter quotidianas hostium incursionses canonicis esset penitus desinituta, per Iulium II. anno 1511. suo Ordini fuit restituta, & eidem monasterio S. Mariz Gratiarum vnita.

Vndecimum est Prioratus S. Iulij de Dulzago.

Diocesis Nouariensis, cuius Prior interfuit capitulo Papiensi. Verum hoc monasterium canonicis multis abhinc annis desinitutum, clericis secularibus, vel S. R. E. Cardinalibus commendatum solet.

Doodecimum est Prioratus S. Iacobi de Strata propè ciuitatem, cuius meminit Vrbanius III. in priuilegio facto Præposito, & canonicis S. Crucis Mortariensis, cuius dictus Prioratus erat membrum. Hic Prioratus eidem monasterio S. Mariz Gratiarum fuit vnitus per Sixtum IV.

In eadem ciuitate Nouariæ est collegium sacrarum Virginum canonicarum, quod regimini Prioris S. Mariz Gratiarum subiacet, illud nunc vocatur S. Agathe, ex nomine Ecclesie, ad quam ex alia suburbana S. Antonij, ob immunitatem beliorum pericula, fuerunt translata.

In Ciuitate Dertonensi est antiquus Prioratus S. Crucis Mortariensis, in quo dicta congregatio suum vltimum generale capitulum celebravit anno 1448. vt infra dicemus, nunc autem cum suo capite nostræ congr. specialiter vnitus, quem Prioratum quia nuper quidam Lucei, qui

precario nomine in eius Ecclesia confraternitas quandam erigere à nostris obtinuerunt, ab ipsi fundatum inaniter iactauerunt, opportunum existimaui, illius foundationem ac institutionem ex scripturis authenticis illius monasterij acceptam, ad notitiam, & eruditionem posterorum hæc fideliter notare. Nouerint igitur omnes legentes, Ecclesiam S. Marthæ ciuitatis Dertonensis nunc monasterium nostræ congr. à quodam venerabili presbytero Dertonensi, siue Dertonensi nomine Alberto in suo pradio, quod tunc temporis erat in suburbio, ædificatam fuisse, ac B. Petro Apostolo, & Paschali II. sub anno cēto

oblatam, qui Paschalis II. illam Præposito Mortariensi regendam statim concessit. Patent hæc ex literis eiusdem Paschalis II. quarum exemplū ab originali, quod in dicto monasterio seruatur, acceptum hic subijcitur.

Paschalis Episcopus seruus seruorum Dei, dilectis in Christo filiis Bernardo Mortariensi Ecclesie Præposito salutem, & Apostolicam benedictionem. Dilectissimi, quod ad religiosum propositū, & animarū salutem pertinere monstratur, ad Dei Dominum, sine aliqua dilatione complendum. Albertus siquidem bene memoratus presbyter Ecclesiam sancti Marthæ, quam in Terdonensi suburbio in pradio suo suis expensis construxerat, pro anima sua vematō, Beato Petro, & eius S. R. Ecclesie priuilegio annuo sex denariis Mediolanensium obtulit. Hanc itaque dilectis in Christo filiis Bernardus Mortariensis Ecclesie S. Crucis Præpositus tibi, tuique successoribus regendam, disponendam, committimus, vt in ea per vestra sollicitudine studium canonicis ordinis religio fiat, & in perpetuum præstare Dominus conueniat. Statuimus ergo, vt nulli omnino Ecclesie ipsam temerè perturbare, aut quauis, ipsius sancti, res seruare

... nonobis S. ... utatis in v. ... Hoc mona ... instrumēt ... annum 90 ... secunū m ... theticum i ... no 1100. ... Theoloni ... cum cong ... sanctitate ... doleret, & ... tem adiuu ... gregationi ... Innocenti ... to, & cano ... rieur etiam ... uilegium a ... dori conce ... siones com ... & dedicatio ... hoc priuile ... eidem cong ... uis Prior te ... congregati ... Vicarius G ... nostræ con ... per general ... dicta cong ... dialem eon ... 1451. quam ... Secundu ... rix in Vine ... olum exiti ... Mortarien ... thetica ill ... digni, qui n ... testantur, e ... cularis esse ... Tertiū ... liter erat m ... tariensis, n ... stophorus c ... Mortarien ... actis patet, ... referemus, n ... est commen ... Quartu ... lis, vno mill ... gationis Mo ... fuit commen ... anno 1451. m ... dimis S. Iust ... perauerunt, ... Idus Augusti ... Quintū Pa ... pè Ianuam, n ... nunc dictum ... Sextum P

In Diocesi Dertonensi erant quidam alij Prioratus ad monasterium S. Crucis Mortariensis spectantes, & S. Iohannis apud Fronciacū, & S. Mariz apud Vesulam. Verum illi, vt puto, facti sunt beneficium contra, nec reperio an fuerint monasteria, vel Ecclesie collegiata.

In ciuitate Alexandrina est Præpositura collegiata S. Mariz de Castello antea Mortariensis, quæ nunc nostræ congregationis Lateranensis. In eadem ciuitate est Prioratus S. Bartholomæi, qui ad dictum monasterium Mortariense nunc etiam spectat, antequam tamen, & non conuentalis.

CAPVT VIGESIMVM SEPTIMVM.

De Ecclesijs, & Monasterijs existentibus in Archiepiscopatu Iuuenensi, & in Marchionatu Montis Ferrati.

DE Ecclesia Metropolitana Iuuenensi multorum est traditio, illam antiquitus regulatam existisse, quod nunc etiam iuxta illam claustra canonicorum regulariter, & in communi viuentiū certant, quod quia nullo authentico documento probare possum, vt non detrecto, ita nec asserere valem. Ceterum Iuuenenses semper fuisse in nostrum ordinem propensissimos, monasteria tam vicorum, quam Iuuenarum ab illis extructa, tam manifestè indicant, & quorum pleraque nō solum seculo, sed et diuita, vel commendata, vel ad alios ordines suis translata, satis tamen sufficienter ad eorum affectum erga nostrum ostendunt. Per hoc ex Collegijs, vel monasterijs ciuitatis, & Diocesis Iuuenensis, quæ nostri ordinis omissa fuisse, aut nunc etiam existere, authenticis copiarum probare possum.

Primo loco recensendum est Abbatiale Cæ-

interfuit ca-
terium cano-
nicum, clericis
commendati

acobi de Sen-
Viboniu III.
canonicus S.
Prioratus
monasterio S.
Sixtam IV.
collegium se-
quod regimur
cet, illud tunc
lectis, ad quon-
minuentia lei-

**CAPVT VIGESIMVM
SEPTIMVM.**
*De Ecclesijs, & Monasterijs exi-
stentibus in Archiepiscopatu
Ianuensi, & in Marchionatu
Montis Ferrati.*

DE Ecclesia Metropolitana
Ianuensi multorum est tradi-
tione, illam antiquitus regu-
latam existisse, quod nunc
etiam iuxta illam claustra ca-
nonicorum regulariter, &
in communi videntur ecer-
nari, quod quia nullo authentico documento
probare possunt, ut non detrecto, ita nec asse-
runt. Caterum Ianuenses semper fuisse in
collegium ordinem propensissimos, monasteria
tam virorum, quam feminarum ab illis extructa
sua manifeste indicant, quorum pleraque no-
stro seculo, licet vel diruta, vel commendata, vel
ad alios ordines sunt translata, satis tamen suffi-
ciunt ad ciuium affectum erga nostros ostenden-
dum. Porro ex Collegijs, vel monasterijs ciuita-
tis, & Diocesis Ianuensis, quae nostri ordinis o-
mnino fuisse, aut nunc etiam existere, authenticis
scripturis probare possunt.

Primo loco recensendum est Abbatiale Cae-

nobium S. Theodori de Fasiolo extra portam ci-
uitatis, in via, quae S. Petri de Arena nuncupatur.
Hoc monasterium esse vetustissimum, ostendit
instrumenta emptionum & venditionum circa
annum 900 stipulata, quae in eius Cartophilacis
seuantur. Sed & aliud ibi reperitur scriptum au-
thenticum in Pergameno seu membranaceo an-
no 1100, confectum, quo illa Ecclesia vocatur S.
Theodori, ac etiam S. Saluatoris. Hoc collegium,
cum congregatio Mortariensis circa annum 1100,
sanctitatis opinione apud Iulabres plurimum red-
deret, sese in ipsorum Mortariensium societa-
tem adiunxit, & effectum est membrum d. Cong-
regationis sub titulo Prioratus, cuius meminit
Innocentius II. in privilegio concessio Praeposito,
& canonicis Mortariensibus anno 1134. repe-
ritur etiam in Archivo dicti monasterij aliud Pri-
uilegium ab Alexandro III. Canonicis S. Theo-
dori concessum, quo illis indulget, vt ad proce-
ssiones compelli non possint, S. Laurentij, S. Syri,
& dedicationis Ecclesiae maioris exceptis. Datur
hoc privilegium anno 1168. Istud monasterium
eidem congregationi semper vnitum mansit, cu-
ius Prior tempore vltimi Generalis Capituli d.
congregationis Dertonae habitus anno 1448. erat
Vicarius Generalis, demum illud cum suo capite
nostrae congregationi fuit vnitum, non solum
per generalem vnionem omnium membrorum
dictae congregationis Mortariensis, sed per spe-
cialem concessionem factam a Nicolao V. anno
1451. quam anno 1457. Calistus III. firmavit.

Secundum collegium est Praepositura S. Mar-
tiz in Vineis eiusdem ciuitatis, quam regularem
olim existisse, & membrum d. congregationis
Mortariensis, tum claustrum adiacens, tum au-
thenticae illius scripturae indicant, quas viri fide
digni, qui nunc supersunt, se vidisse indubie at-
tollantur, ea vero ex collegiata regulari, nunc se-
cularis est effecta.

Tertium est S. Mariz de Albario, quod simi-
liter erat membrum dictae congregationis Mor-
tariensis, nam illius Prior nomine Frater Chri-
stophorus de Castilliano Generali Capitulo
Mortariensi Dertonae celebrato interfuit, vt ex
actis patet, quae inferius in dicta congregatione
referemus, nunc beneficium clericis secularibus
est commendatum.

Quartum est Prioratus S. Mariz de Cassinell-
lis, vno milliari distans a ciuitate, eiusdem cog-
regationis Mortariensis, quod successu temporis
fuit commendatum clericis secularibus, tandem
anno 1451. monachi S. Nicolai de Buschetto ordi-
nis S. Iulianae de Padua illud a Nicolao V. im-
petrauerunt, expedita fuerunt literae vnionis 7.
Idus Augusti anno 1451.

Quintum Prioratus S. Iohannis de Pauarano prope
Ianuam, membrum dictae congr. Mortariensis,
nunc dictum Prioratum tenent Patres Soc. Iesu.
Sextum Prioratus S. Mariz de Priano, qui fuit

E c 3 vnitus